

**Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника**

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) німецької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6. 020303 – філологія

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність мова і література (німецька)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

—

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення

іноземних мов

(назва інституту, факультету,
відділення)

ІВАНО ФРАНКІВСЬК

2017

Робоча програма Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства. для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 6. 020303 – філологія спеціальність мова і література (німецька) „___” _____, 2017 р. – 22 с.

канд.філол.наук, доцент Ткачівська М.Р.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) _____

німецької

філології

—

Протокол від “___” _____ 2017 року № ___

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) німецької
філології

_____ (Остапович
О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“___” _____ 2017 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки (спеціальністю) мова і література (німецька)

(шифр, назва)

Протокол від “___” _____ 2017 року № ___

“___” _____ 2017 року Голова _____ (Остапович
О.Я.)

(підпис)

(прізвище та

ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 0203. Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (шифр і назва)		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень:	год.	20 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	10 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	60 год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:3

для заочної форми навчання – 1:6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни "Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства":

- розкрити загальні питання теорії перекладу;
- ознайомити студентів з основними моделями та закономірностями процесу перекладу;
- забезпечити глибоке засвоєння видів і типів перекладу та їх використання для правильного (адекватного) відтворення значень комунікативних одиниць мовою перекладу (МП);
- навчити студентів розрізняти жанрово-стилістичні особливості (ознаки) різних типів тексту;
- навчити студентів розрізняти і використовувати різні види трансформацій;
- розглянути специфіку перекладу окремих розрядів лексики та сполучуваність слів у процесі перекладу;
- ознайомити студентів з поглядами найвидатніших перекладознавців на поняття і термін "переклад";
- загострити увагу студентів на термінологічній ущербності термінів "адекватний переклад", "еквівалентний переклад" та ін.;
- показати багатство виражальних засобів української мови;
 - Ознайомити студентів із труднощами перекладу безеквівалентної лексики, сленгу, жаргону, молодіжної лексики;
 - Розглянути способи перекладу фразеологічних одиниць;
 - розвинути у студентів навички вибору трансляторного інструментарію для відтворення лексичних та фразеологічних одиниць при перекладі.

У процесі здійснення перекладу важливо попередити помилки, що виникають через схожі, хоча насправді відмінні явища в межах кожного аспекту іноземної та рідної мов. Отже, вивчення курсу "Теорія і практика перекладу. Основи перекладознавства" покликане запобігти інтерференції української мови на іноземному та навпаки.

Завдання дисципліни:

- сприяти усвідомленню різниці у підходах до перекладу різних типів тексту, зокрема віршових (поетичних) і прозових творів (текстів) і текстів офіційних документів;
- сформувати навички підходу до перекладу різних жанрових різновидів тексту;
- ознайомити з сучасними теоріями правильного (адекватного) перекладу, розробленими західними і вітчизняними перекладознавцями;
- навчити студентів користуватися двомовними, тлумачними, фразеологічними словниками й тезаурусами;
- перекладати самостійно суспільно-політичні й художні тексти з іноземної мови українською;
- вміти зробити реферативний, анотаційний, підрядковий і літературний переклад текстів посильних труднощів.

Завданням лекцій є ознайомлення студентів із загальнотеоретичними й методологічними питаннями перекладу, засобами правильного (адекватного) перекладу різних мовних одиниць і явищ англійської мови українською і почасти української англійською, лексико-граматичними, семантичними, а також стильовими аспектами перекладу.

Мета семінарських занять — поглибити розуміння студентами основних проблем дисципліни, перевірити рівень опанування студентами матеріалу лекцій та рекомендованої літератури, сформувати навички спостереження за мовним матеріалом, навчити робити самостійні висновки, сприяти вмінню студентів розпізнавати та пояснювати основні мовні явища на практичному матеріалі. Сформувати у студентів навички опанування лінгвоетнокультурними засобами усно та письмово-мовленнєвої комунікативної компетенції та її адекватного двостороннього перекладу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен
ЗНАТИ:

- методологію й основні етапи становлення й розвитку перекладознавства;
- зміст і концепцію перекладацької діяльності на сучасному етапі;
- методи і прийоми різних видів перекладу.

УМІТИ:

- здійснювати аналіз інваріативного тексту;
- здійснювати аналіз варіативних текстів.

3. Міждисциплінарні зв'язки

Курс тісно пов'язаний із практичним курсом німецької мови, мовознавством, філософією, естетикою, дидактикою, педагогікою, психологією, теорією та історією літератури, літературною критикою. Взаємодія названих дисциплін у навчальному процесі створює наукове підґрунтя для осягнення знаннями та вміннями перекладача.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредити ЄКТС.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Зміст і концепція перекладацької діяльності на сучасному етапі

Тема № 1. Мистецтво перекладу: основні положення.

- 1.1. Текст-оригінал: проблема адекватного перекладу.
- 1.2. Основні завдання та специфіка відтворення художнього перекладу.
- 1.3. Способи та прийоми перекладу.

Тема № 2. Національно-маркована лексика: проблема збереження її етномовної специфіки в перекладі.

1. Безеквівалентна лексика та реалії як репрезентанти національної культури в художній літературі.
2. Національно-культурна специфіка реалій.
3. Соціально-історичний зміст реалій та критерії їх класифікацій. Побутові реалії, етнографічні і міфологічні реалії, реалії світу природи, реалії державно-адміністративного укладу та суспільного життя, ономастичні реалії, асоціативні реалії).
4. Способи відтворення реалій в українській та зарубіжній трансляторії та їх аналіз.
5. Специфіка відтворення побутових та етнографічних реалій у перекладах творів українських письменників. Переклад реалій на позначення народного житла, речей побутового вжитку, елементів народного одягу, музичних інструментів, танців тощо.

Тема № 3. Художня сила імені: особливості відтворення ономастичних реалій.

1. Власні назви та їх класифікація.
2. Способи перекладу власних назв та їх аналіз.
3. Відтворення омонімів. Промовисті імена.
4. Топоніми, ороніми як перекладознава проблема.
5. Ергоніми та хрононіми і їх переклад.

6. Переклад інших власних назв (газет, журналів тощо).

Тема № 4.

Лексичні одиниці з радянськими оцінними конотаціями та концептуалізаціями і їх переклад.

1. Радянізми та їх функції. Класифікація радянізмів.

- 1) власне радянізми;
- 2) регіональні радянізми;
- 3) інтернаціональні радянізми.

2. Порівняльна характеристика радянізмів та реалій у мові НДР: (позначення закладів, організацій, посад, звань, подій, соціального статусу тощо).

3. Способи перекладу радянізмів. Роль транскрипції та калькування при відтворенні радянізмів. Дискриптивна перефраза та ситуативні відповідники.

Тема № 5. Інтертекстуальність.

1. Термін «інтертекстуальність» і його походження. Види інтертекстуальності.
2. Інтертекстуальність як перекладознавча проблема.
3. Переклад біблеїзмів, цитат із національних літератур та культур, у т.ч. поетичних та пісенних цитат.

Практичний модуль

Мистецтво перекладу: основні положення. Національно-маркована лексика: проблема збереження її етномовної специфіки в перекладі. Художня сила імені: особливості відтворення ономастичних реалій.

Лексичні одиниці з радянськими оцінними конотаціями та концептуалізаціями і їх переклад. Інтертекстуальність та її переклад.

Практичне заняття № 1.

Українські реалії та їх відтворення на німецьку мову.

1. Національно-культурна специфіка українських та німецьких реалій.
2. Побутові реалії, етнографічні і міфологічні реалії, реалії світу природи, реалії державно-адміністративного укладу та суспільного життя, ономастичні реалії, асоціативні реалії) на прикладі української та німецької мов.
3. Способи відтворення реалій в українській та зарубіжній трансляторії та їх аналіз.
4. Переклад реалій на позначення народного житла, речей побутового вжитку, елементів народного одягу, музичних інструментів, танців тощо.

Література:

1. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.

2. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
3. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
4. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135с.
5. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. — М: Изд-во «Екзамен», 2004. — 350 с.
6. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
7. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
8. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 2.

Власні назви та їх аналіз.

1. Класифікація власних назв.
2. Способи перекладу власних назв та їх аналіз. Робота з текстами.
3. Омонімії, промовисті імена. Робота з текстами.
4. Українські топоніми та їх відтворення німецькою мовою.
5. Переклад інших власних назв (газет, журналів тощо).

Література:

1. Алексеев И.С. Профессиональный тренинг переводчика. - СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. — 288 с.
2. Казакова Т.А. Практические основы перевода. — СПб: Лениздат; Изд-во «Союз», 2003. — 320 с.
3. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. — М.: Академия, 2003. — 192 с.
4. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу (завдання для самостійної роботи до модульної атестації): навч.-метод. посібник для студентів I курсу спеціальності «Переклад». — Херсон: Вид-во ХДУ, 2007. — 48 с.

5. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
7. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
8. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
9. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
10. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135с.
11. Миньяр-Белоручева А.П., Миньяр-Белоручев К.В. Английский язык. Учебник устного перевода. — М: Изд-во «Екзамен», 2004. — 350 с.
12. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
13. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
14. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 3. Інтертекстуальність як перекладознавча проблема.

1. Переклад біблеїзмів.
2. Відтворення цитат доби української незалежності (Помаранчева революція, революція Гідності).
3. Відтворення цитат із національних та зарубіжних літератур.

Література:

9. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.
10. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
11. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.

12. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
13. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312 с.
14. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод. — К: Ника-Центр, 2003. — 135 с.
15. Миньяр-Белоручева А. П., Миньяр-Белоручев К. В. Английский язык. Учебник устного перевода. — М: Изд-во «Екзамен», 2004. — 350 с.
16. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.
17. Содомора А. Широкі обрії перекладознавства [Електронний ресурс] / Содомора А. // Роксолана Зорівчак: Біобібліогр. покажч./ Уклад.: Г. Домбровська, З. Домбровська, У. Романюк; Наук. ред. О. Чередниченко; Автори передмов: О. Чередниченко, А. Содомора; Редкол.: Б. Якимович (голова), В. Сулим, А. Содомора та ін. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2004. — С. 7—10. — Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/3Ukrajinska_biobibliografija/17_Zorivchak.pdf
18. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема № 6. Гра слів та каламбури. Анекдоти та жарти.

1. Гра слів і каламбури як вид витонченого мистецтва у мові.
2. Проблема перекладу гри слів і каламбурів.
3. Фонетичний та смисловий рівень у перекладі.
4. Переклад анекдотів та жартів і їх особливості.

Тема № 7. Етнокультурний зміст фразеологічних одиниць. Фразеологічні труднощі перекладу.

1. Фразеологічні одиниці як спосіб вираження національної специфіки мови.
2. Класифікація фразеологічних одиниць.
3. Особливості відтворення семантико-стилістичних функцій фразеологізмів.
4. Порівняльна характеристика перекладу фразеологічних одиниць.

Тема № 8. Ненормативна лексика як перекладознавча проблема.

1. Емоційне розкріпачення і його реалізація в мові.
2. Українська та зарубіжна лайка. Пейоративна лексика у зарубіжних та українських лексико-графічних джерелах та наукових працях.

3. Табуїтована лексика і сучасна література. Переклад табуїтованої лексики.
4. Етнофолізм як лінгвістична та перекладознавча проблема.

Тема № 9. Соціолекти та їх переклад.

1. Субкультури та їх мовні особливості.
 - 1.1. Аргі в синхронії і діахронії.
 - 1.2. Табірна мова і її особливості.
 - 1.3. «Angst kennt kein Pardon» (табірний дискурс)
2. Молодіжна мова
 - 2.2. Молодіжний сленг та його класифікації.
 - 2.3. Молодіжна мова або «чужа територія» і фактори впливу на неї.
 - 2.4. Молодіжний сленг і його переклад.
 - 2.5. Kanak Sprak і її потенційні можливості
 - 2.6. Солдатський жаргон та його переклад на німецьку мову
 - 2.7. Шкільний жаргон як складова молодіжної мови

Тема № 10. Лексика в просторі, часі та суспільстві: проблеми перекладу діалектизмів.

1. Діалектизми в українській та німецькій мовах.
2. Специфіка відтворення діалектизмів та способи їх перекладу.
3. Аналіз перекладу художніх творів з діалектними вкрапленнями.

Практичний модуль 2.

Фразеологічні одиниці як спосіб вираження національної специфіки мови.
Молодіжна лексика та специфіка її перекладу. Жарти та їх переклад.

Практичне заняття № 4. Фразеологічні одиниці та їх переклад.

1. Класифікація фразеологічних одиниць.
2. Особливості відтворення семантико-стилістичних функцій фразеологізмів.
3. Переклад фразеологічних одиниць з української мови на німецьку.
Еквівалент, описовий переклад, калькування.

Література:

1. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
2. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
3. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
4. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.

5. Сорокин Ю. А. Текст и его национально-культурная специфика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина // Текст и перевод / В. Н. Комиссаров, Л. А. Черняховская, Л. К. Латышев и др. — М.: Наука, 1988. — С. 76—84.

Практичне заняття № 5.

Молодіжна лексика та специфіка її перекладу. Жарти та їх переклад. 25 фееричних помилок перекладу.

1. Шкільний та студентський жаргон.
2. Солдатський жаргон.
3. Молодіжний жаргон в українській та німецькій мовах.
4. Мова емігрантів та її вплив на молодіжну мову Європи.

Література:

2. Латышев Л.К., Семенов А.Л. Перевод: теория, практика и методика преподавания. — М.: Академия, 2003. — 192 с.
3. Комиссаров В. Н. Теория перевода: Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. — М.: Высш. школа, 1990 — 253 с.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптілов В. В. — К.: Юніверс, 2003. — 280 с.
5. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / Корунець І. В. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 512 с.
6. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Кияк Т. Р., Наumenко А. М., Огуй О. Д. — Вінниця: Нова книга, 2006. — 592 с.
7. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За редакцією А. Є. Нямцу — Чернівці: Рута, 2008. — 312с.
8. Сдобников В. В. Теория перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В. В. Сдобников, О. В. Петрова. — М.: АСТ: Восток. — Запад, 2006. — 448 с.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Мистецтво перекладу: основні		2	1			4						

положення.												
Тема 2. Національно-маркована лексика: проблема збереження її етномовної специфіки в перекладі. Художня сила імені: особливості відтворення ономастичних реалій.		2	2			4						
Тема 3. Лексичні одиниці з радянськими оцінними конотаціями та концептуалізаціями і їх переклад.		2				8						
Тема 4.Інтертекстуальність та її переклад.		2				8						
Тема 5. Гра слів та каламбури. Анекдоти та жарти.		2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1		10	5			30						
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 1. Етнокультурний зміст фразеологічних одиниць. Фразеологічні труднощі перекладу.		2	1			6						
Тема 2. Гра слів та каламбури. Анекдоти		2	2			4						

та жарти.												
Тема 3. Соціолекти та їх переклад.		2				8						
Тема 4. Ненормативна лексика як перекладознавча проблема.		2	2			4						
Тема 5. Лексика в просторі, часі та суспільстві: проблеми перекладу діалектизмів.		2				8						
Разом за змістовим модулем 2		10	5			30						
Усього годин		20	10			60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Способи перекладу власних назв та їх аналіз. мову.	2
2	Українські реалії та їх відтворення на німецьку	2
3	Інтертекстуальність як перекладознавча проблема.	2
4	Молодіжна лексика та специфіка її перекладу. Жарти та їх переклад. 25 феєричних помилок перекладу.	2
5	Фразеологічні одиниці як спосіб вираження національної специфіки мови.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

1. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні поточного лекційного матеріалу й відповідних розділів з обов'язкової та додаткової літератури, підготовці повідомлень на семінарських і практичних заняттях, засвоєнні питань, що виносяться на самостійне опрацювання. Самостійна робота є основним способом виховання самостійності в опануванні знань.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз перекладу твору: Сергій Жадан «Анархія» – Serhij Zhadan „Anarchy in the Ukr“	20
	Аналіз перекладу твору: С. Жадан «Біг Мак» – Serhij Zhadan „Big Mac“	20
	...	
	Аналіз перекладу твору: С.Жадан «Депеш Мод» – Serhij Zhadan „Depeche Mode“	20
	Аналіз перекладу твору: Т. Малярчук «Говорити» – Tanja Maljartschuk „Neunprozentiger Haushaltssessig“ Гаврилів «Де твій дім, Одиссею» – Tymofiy Havryliv „Wo ist dein Haus, Odysseus?“	20
	Аналіз перекладу твору: Т. Гаврилів «Де твій дім, Одиссею» – Tymofiy Havryliv „Wo ist dein Haus, Odysseus?“	20
	Разом	100

9. Індивідуальні завдання

10.Методи навчання

Лекції, практичні та лабораторні заняття з використанням електронних дидактичних демонстраційних матеріалів (презентації, схеми, відео- й аудіозаписи тощо), що призначені для супроводу навчального процесу.

Електронний лабораторний практикум – інформаційна інтерактивна демонстраційна модель природних і штучних об'єктів, процесів та їхніх властивостей із застосуванням засобів комп'ютерної візуалізації.

Самостійна робота з використанням можливості мережі інтернет з наданням відповідних посилань на джерело інформації.

Самостійна підготовка з використанням друкованих та електронних підручників, навчальних посібників (з вільним доступом усім учасникам навчального процесу), а також інших локальних і мережевих інформаційних ресурсів.

11.МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система контролю складається з поточного, рубіжного та підсумкового етапів.

Поточний контроль здійснюється у формі усного фронтального опитування у процесі бесіди, дискусії під час семінарських занять та проведення практичних і, можливо, лабораторних робіт. Рубіжний контроль — у формі виконання тестів, які охоплюють питання вивчених тем. Підсумковим контролем є складання заліку і іспиту.

Підсумкова контрольна робота виконується на заключному етапі та передбачає виявлення рівня опанування студентами теоретичного матеріалу та набутих практичних навичок. Кожен студент повинен виконати 2 контрольні роботи, які допоможуть виявити знання з кожного розділу дисципліни.

Залік з курсу перекладознавства проводиться у формі відповіді на теоретичне запитання, передбачено програмою, та виконання практичного завдання — виявлення мовних явищ у запропонованому тексті та коментування засобів їх передавання.

Рівень компетенції студентів визначається на іспиті, для успішного складання якого студенти повинні вміти:

- швидко й ефективно користуватися різними типами словників при виконанні перекладів;
- виконати якісний підрядковий переклад політичного тексту;
- виконати схвальний і негативний анотаційний переклад тексту;
- зробити реферативний переклад тексту;
- відрізнити реферативний переклад від анотаційного чи підрядкового;

- навести й пояснити односторонню та двосторонню парадигматичну модель праці перекладача-тлумача;
- виконати скоповий переклад тексту;
- показати на власному перекладі наявність відтворення на рівні денотативів і семем;
- користуватися трансформаціями і відшуковувати трансформації в будь-якому перекладі;
- перекладати й аналізувати текст оригіналу/перекладу на основі гіпотетичної перекладацької матриці.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3					100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			T12

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням	не зараховано з обов’язковим повторним

		дисципліни	вивченням дисципліни
--	--	------------	-------------------------

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за шкалою ECTS та національною шкалою

Оцінку «А» («відмінно») заслуговує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання, за повне (від 90% до 100%), методично правильне висвітлення основних (за варіантами) та додаткових програмових питань з даного курсу, за аргументацію висловлених положень переконливими прикладами, знанням основних і другорядних перекладацьких явищ, вміння логічно викласти матеріал і зробити відповідні висновки. Студент який виявив здатність самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною і додатковою літературою, рекомендованою програмою. Така оцінка передбачає також засвоєння студентом взаємозв'язку основних понять дисципліни і їх значення для набутої професії.

Оцінку «В» («добре») ставлять студентів, який засвоїв навчально-програмовий матеріал, у повному обсязі, успішно виконує передбачені програмою завдання, опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. Тобто студентів, який засвідчив систематичний характер знань із дисципліни і здатний до їх самостійного поповнення й оновлення у процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності.

Оцінка «С» («добре») ставиться за порівняно повне й методологічно в цілому правильне висвітлення основних і додаткових питань з даного курсу, належну аргументацію відповідей прикладами, вмінням логічно викласти перекладознавчий матеріал і зробити основні висновки.

Оцінки «D» («задовільно») заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною літературою, рекомендованою програмою.

Оцінка «Е» («задовільно») ставиться за відповіді, які хоч і свідчать про деяке знання студентами програмового матеріалу (в межах 50%), але є неповними, поверховими, без достатньої аргументації та належної логіки викладу.

Оцінку «FX» («незадовільно») ставлять студентів, у знаннях якого є прогалини, який припустився принципових помилок у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінка «F» («незадовільно») ставиться за засвоєння студентом програмового матеріалу (менше 50%), за відповіді неправильні або надто приблизні, в яких не висвітлюється суть питань, не простежується логіка викладу, відсутні

самостійні узагальнення і висновки, тобто студентів, який неспроможний продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після закінчення вищого навчального закладу без додаткових занять з даної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. М.Р. Ткачівська. [Інтертекстуальність та цитати доби тоталітарного режиму в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича](#)
2. М.Р. Ткачівська. [Цитати доби української незалежності в німецькомовних перекладах творів Ю. Андруховича](#). - Вісник Луганського національного університету.
3. М.Р. Ткачівська. Поетичні вкраплення та їх переклад (на прикладі української та німецької мов) Наукові записки Національного університету «Острозька академія» Серія «Філологічна». Випуск 54. С.300-303.
4. Ткачівська М. Вставні слова і мовне табу (про ще одну проблему лихослів'я) / М. Ткачівська // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 126. – 606 с. – С. 266-270.
5. Ткачівська М. Мова гніву або вербальне опоганення / М. Ткачівська; гол. ред. Н. В. Іваницька // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологічна (мовознавство): збірник наукових праць. – Вінниця: ТОВ «Фірма «Планер», 2014. – Вип. 19. – 474 с. – С. 263-268.
6. Ткачівська М. Р. Мовні «заплави» або лихослів'я (перчений хліб перекладача) / М. Ткачівська // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки. – № 3 (286) лютий 2014. – 184 с. – С. 50-57.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алексеева, И. С. Введение в переводоведение: Учебное пособие для вузов. – М. : Академия, 2008. – 354 с.
2. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад: Навчальний посібник. – Тернопіль: Вид-во Карп'юка, 2001. – 284 с.
3. Комиссаров В.Н. Теория перевода – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с.
4. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навч. посібник для студентів. — Київ: Юніверс, 2003. — 280 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад).— Вінниця: Нова Книга, 2003.— 448с.

7. Латышев Л. К. Перевод : теория, практика и методика преподавания : учеб. пособие для студ. пер. фак. вузов / Л. К. Латышев, А. Л. Семенов. – М. : Academia, 2003. – 192 с.
8. Маслова, В. А. Лингвокультурология: учебное пособие для вузов. – М.: Академия, 2007. – 202 с.
9. Садохин, А. П. Теория и практика межкультурной коммуникации: учебное пособие для вузов / А. П. Садохин. – М.: Юнити, 2004. – 271 с.

Додаткова

1. Бархударов Л.С. К вопросу об отношении формальных и семантических моделей предложения // Теория языка. Англистика. Кельтология. – М.: Наука, 1976. – С. 11-18.
2. Бахтин М. Д. Культурное пространство // Вестник Восток. Кав. ГТУ [«Гуманитарные науки»] / Восточно-Кавказский гос. техн. ун-т, 2004. – № 2. – С. 1-8.
3. Белянин В.П. Психолінгвістическі аспекти художественного текста. – М.: Изд-во МГУ, 1988. – 120 с.
4. Бурда О. В. Міфологеми та ідеологеми як специфічні й етно-соціально забарвлені терміносистеми / О.В.Бурда //Проблеми української термінології.– 2002.– №453. – С. 171–174.
5. Гальперин И.Р. Изменчивость контекстно-вариативных форм членения текста. // Русская речь. Текст как целое и компоненты текста. – М.: Наука, 1982. – С. 18-28.
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981. – 139 с.
7. Григорьева О.Н. Цвет и запах власти (семантика ощущений в языке СМИ) // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 37 – 39.
8. Дридзе Т.М. Текст как иерархия коммуникативных программ (информационно-целевой подход). – В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1976. – С. 48-57.
9. Емышева Е. Некоторые особенности ведения переговоров с представителями разных стран // Управление персоналом.– 2000. № 2.– с.25-27
10. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. – М.: Наука, 1982. – 158 с.
11. Зимняя И.А. Смысловое восприятие речевого сообщения. – В кн.: Смысловое восприятие речевого сообщения (в условиях массовой коммуникации) / Отв. ред. Т.М. Дридзе, А.А. Леонтьев. – М.: Наука, 1976. – С. 5-33.

12. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 8
13. Казакова Т.А. Практические основы перевода / Т.А. Казакова-М.: Союз, 2001.– 320 с. 9
14. Каменская О.Л. Текст и коммуникация: Учеб. пособие для институтов и факультетов иностр. языков. – М.: Высшая школа, 1990. – 152 с.
15. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность. – М.: Наука, 1987. – 263 с.
16. Кацнельсон С.Д. Предисловие // История лингвистических учений. Древний мир. / Ред.: А.В. Десницкая, С.Д., Кацнельсон – Л.: Наука, 1980. – С. 3-6.
17. Колшанский Г.В. Контекстная семантика. М.: Наука, 1980. – 149 с.
18. Комиссаров В.Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
19. Коротченко Т. В. Переводческие стратегии в англоязычной культуре середины XX в. // Молодой ученый. — 2011. — № 9. — С. 117-119.
20. Крюков А.Н. Понимание как переводческая проблема. // Перевод и интерпретация текста. Сб науч. работ Ин-та языкознания АН СССР. М., 1988. – С. 65-75.
21. Куайн У. В. Слово и объект. – М.: Логос Праксис, 2000. – 386 с.
22. Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 256–271.
23. Лановик М. Перекладознавчі проблеми компаративістики крізь призму літературознавчих теорій // Літературознавча компаративістика. — Тернопіль, 2002. — С. 272–309.
24. Левин Ю.Д. Проблема переводной множественности. // Литература и перевод: проблемы теории. М.: Прогресс, Литера, 1992. – С. 213-224.
25. Левицкая Т.Р., Фитерман А. Н. Проблемы перевода (на материале современного английского языка). – Москва: Междунар. отношения, 1976. – 206 с.
26. Леонтович О. А. Введение в межкультурную коммуникацию: учеб. / Леонтович О. А. – М. : Гнозис, 2007. – 368 с.
27. Леонтьев А.А. Психолингвистических единицы порождения речевого высказывания. – М.: Наука, 1969. – 307 с.
28. Матвеева Л.В. Полиmodalность и полисемантичесность языка и грамматики телекоммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. – М.: Изд-во МГУ, 2001. – С. 41 – 42.
29. Миньяр-Белоручев Р.К. Теория и методы перевода – М.: Московский Лицей, 1996. – 208 с.
30. Моисеев М.Д. Английский лексика. Правильный выбор слова, – М.: Аквариум, 1996.

31. Москаленко М. Тисячоліття: переклад у державі слова // Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі. — Київ: Дніпро, 1995. — С. 5-38.
32. Мушніна О.О. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот як проблема перекладу (на матеріалі англійських науково-технічних та художніх текстів) // Філологічні студії. — Луцьк, 2004. - № 1 (25). — С. 61-67.
33. Мушніна О.О. Особливості відтворення артиклів у перекладі науково-технічної та художньої прози // Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика. Зб. наукових праць. — К.: Київський університет, 2005. — Вип. XI. — С. 49-53.
34. Паршин А. Теория и практика перевода. — М.: Русский язык, 2000. — 161 с.
35. Петренко В.Ф. Психосемантика сознания. — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1988. — 208 с.
36. Петренко В.Ф. Психосемантический аспект массовых коммуникаций // Язык средств массовой информации как объект междисциплинарного исследования. — М.: Изд-во МГУ, 2001. — С. 44 — 47.
37. Почепцов Г. Г. Теория коммуникации / Г. Г. Почепцов. — М.: рефл-бук, 2001. — 656 с.
38. Прокопенко, А. В. Конфліктні стратегії політдіяча в аспекті стратегій перекладу (на основі американського політінтерв'ю) // Філологічні трактати. — 2012. — Т. 4, № 2. — С. 82-88.
39. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. — Москва: Междунар. отношения, 1974. — 216 с.
40. Сорокин Ю.А. Проблема перевода с психолингвистической точки зрения. — Тетради переводчика, № 21. — М.: Высшая школа, 1984. — С. 14-17.
41. Спивак Д.Л. Лингвистика измененных состояний сознания. — М: Наука, 1986. — 92 с.
42. Стернин И.А. Проблемы анализа структуры значения слова. — Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1979. — 156 с.
43. Тороп П. Тотальный перевод. — Тарту: Издательство Тартуского ун-та, 1995. — 220с.
44. Урманцев Ю. А. О формах постижения бытия // Вопросы философии. — 1993. — № 4. — С. 89-105.
45. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. — 272 с.
46. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції у галузі прав людини.- Вінниця : Нова книга, 2006. — 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение . [Электронный ресурс]: Библиотека Дурова. — Режим доступа: [http //library.durov.com/Komissarov-089.htm](http://library.durov.com/Komissarov-089.htm)
2. Перевод художественных текстов: проблема национально-культурной специфики [Электронный ресурс]: Канал ресурсов бизнеса. — Режим доступа: <http://krb.in.ua/?p=1708>
3. О специфике перевода названий фильмов [Электронный ресурс]: Kinofilms. — Режим доступа: [http :// www. kinofilms. ua / info/7](http://www.kinofilms.ua/info/7)
4. Бондарчук Л.Й. Лексико-семантичні трансформації англо-українського перекладу фахової лексики з економіки [Електронний ресурс]: . — Режим доступа: <http://eprints.zu.edu.ua/2236/1/06blifle.pdf> 11

Питання до самоперевірки та для самоконтролю.

1. Проблема перекладності.
2. Переклад як специфічний процес кодування і декодування.
3. Шляхи здійснення комунікативного акту.
4. Переклад у методиці викладання іноземних мов.
5. Трансформаційна, денотативна, комунікативна теорії перекладу.
6. Етапи і фактори перекладацького процесу.
7. Переклад і двомовність. Контекст оригіналу і контекст перекладу.
8. Шляхи передавання перекладу.
9. Види перекладу.
- 10.Поняття "еквівалент" і "одиниця перекладу".
- 11.Мовленнєвий акт як одиниця перекладу.
- 12.Повна і неповна еквівалентність у перекладі.
- 13.Типи еквівалентності.
- 14.Шляхи передавання лексичного значення в інтернаціональній лексиці.
- 15.Шляхи передавання значення національної лексики.
- 16.Граматичні трансформації при перекладі: перестановки, заміни членів речення та частин мови, додавання та вилучення слів.
- 17.Комплексні граматичні трансформації.
- 18.Структурна обумовленість граматичних трансформацій.
- 19.Взаємозалежність синтаксичних і лексико-семантичних перетворень при перекладі вислову.
- 20.Перетворення ускладненого речення у складне та низку простих речень.
- 21.Трансформація складного речення у просте або низку простих речень.
- 22.Шляхи подолання інверсії в реченні при перекладі.
- 23.Граматичні і стилістичні процеси визначеної трансформації.
- 24.Граматичні і стилістичні процеси передбаченої трансформації.
- 25.Шляхи передавання у перекладі пасивного стану.

- 26.Переклад фразеології. Переклад прагматичних ідіом. Переклад прислів'їв.
- 27.Вживання іншомовних слів у перекладі.
- 28.Переклад діалектної лексики.
- 29.Прагматична адаптація тексту перекладу.
- 30.Передавання непрямих мовленнєвих актів у перекладі.
- 31.Засоби і прийоми перекладу мовних одиниць у тексті.
- 32.Аспекти, прийоми, шляхи й засоби перекладу публіцистичних текстів і газетних статей.
- 33.Шляхи перекладу полісемії.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ З ПЕРЕКЛАДУ

1. Біблія мовами світу.
2. Переклад як мистецтво і наука.
3. Переклад соціально-політичної лексики.
4. Переклади поезій Л. Українки мовами світу.
5. Переклади сучасних українських поезій мовами світу.
6. Г.Кочур – перекладач
7. Переклад НТ текстів.
8. М.Рильський – перекладач.
9. Проблеми сучасного комп'ютерного перекладу та перекладацькі програми
10. Переклади ділової термінології та ділової кореспонденції.
11. Переклади поезії Т.Шевченка мовами світу"
12. М.Лукаш – перекладач
13. Типові перекладацькі помилки.
14. Основні засоби перекладу.
15. Переклад Й.В.Гьоте українською мовою.
16. Переклад, як міст взаєморозуміння між народами.
17. Переклад реалій.
18. Переклад фразеологізмів.
19. Переклад власних назв.
20. Переклад архаїзмів.
21. Переклад неологізмів.
22. Гра слів при перекладі.
23. Реалії державно-адміністративного владного і суспільного життя та їх переклад.
24. Граматичні трансформації а процесі перекладу.
25. Мови в об'єднаній Європі та ролі перекладу у цьому процесі.

26. Психологічні аспекти теорії перекладу.
27. Сучасний стан перекладознавства в Україні.
28. Стан сучасного перекладознавства на Заході.
29. Україна-Німеччина: діалог культур